

ELŐFIZETÉSI ÁRAK:
 A Munkácsfalvi útra:
 Egyszerre — 10 kor.
 Hosszú időre — 20 kor.
 Kétféle hálós hálóra:
 Egyszerre — 20 kor.
 Hosszú időre — 40 kor.
 Vidéki postán szállva:
 Egyszerre — 24 kor.
 Hosszú időre — 48 kor.

TISZÁNTÚL

POLITIKAI NAPILAP

Bogdánok minden nap a boltban
 nagy utáni napok kivételével
 Szerkesztőség és kiadóhivatal:
 Nagyvárad, Apáczai-utca 8.
 A szerkesztőség kizárólag visszadási
 vagy megvásárlási nem vállalkozik.
 Hirdetések és hirdetések a
 kiadóhivatalhoz intézendők.
 Nyitva minden áru 8 óráig.

NAGYVÁRAD, július 16.

Fény és árnyék.

(Dr. H. L.) A magyar nemzet mostanában sokat ünnepelt. Egymás után állította és állítja a szobrokat és emléktáblákat. Zrínyi Miklósnak, a költőnek, szép emléket állított a sokat meghurczolt muraközi papság, meg a hazafias horvát-ajku muraközi nép. Nagy parádé volt Szeged városában, ahol Tisza Lajos gróf szobrát állották körül az urak. A fürgei pusztán Vas Gereben emléktáblájáról hullott le a lepel, Debreczen temetőjében meg Fazekas Mihálynak, Ludas Matyi-írójának állítottak síroszlopot. A székelyföld Gábor Áronnak és dicső emlékü ágyuöntő társainak szentelt ünnepet. A főváros most készül elhelyezni Kossuth-szobrát, Nagy-Váradon pedig Tisza Kálmán szobrára folyik a gyűjtés.

Ennyi ünnep láttára csak gyönyörködni lehet a honfi lelkesedés lobogó lángjában. És, aki csak ezt a fényt szemléli, közállapotaink ismerete nélkül, bizonyynyal csodálkozik, miért is panasolja hát örökké boldogtalanságát a magyar nemzet, mikor semmi oka sincsen rá. Hiszen csupa ünnep, csupa jólét az egész élete. Bár úgy volna, csakhogy ellenkezőleg van. Közjogi sérelmeinkről ezuttal nem is szólunk. Azokban nagy része van a nyomasztó közgazdasági helyzetnek. Pénz

beszél a világpolitikában is, nemcsak a magánéletben. Széchenyi István gróf nem hiába tüzte ki maga elé a vagyonos Magyarországot. Magyarország ma nagyon szegény, pedig volna pénze, csak okos és hü sáfárai nem igen akadnak hozzá, akik a talentumokat jól kamatoztatnák.

A költségvetési vitában Kaas Ivor báró megdöbbentő képet festett az ország pénzügyi állapotáról. Nem tulzott, színezése hü volt és találó. Kimutatta, hogy örökös adósságsinálásból élünk. Az országnak nem kevesebb, mint négy milliárd hatszáz millió adósság nyomja a vállát. Ugyan meddig bírja? A tétet fejet hajtó kormánylapok kifigurázták ezt a beszédet, amely egyebek között azt is felhozta, hogy a legkisebb nyugati állam egy-egy közép nagyságú városában több a milliomos, mint egész Magyarországon. Persze, arra már nem terjeszkedtek ki, amit a beszéd folytatólag kifejtett, hogy közép-ostályunk nyakig uszók az adósságban, parasztságunk pedig kiszökik az országból. Horánszky Lajos, nyilván a liberálisok kedvére való törvényhozó beszédét tehát nem szabad kifigurázni a liberális sajtónak. Pedig hát ő is, nyomban Kaas beszéde után, a magyar földbirtok mostoha viszonyairól szólott. A magyar földbirtok, értékének mintegy ötven százalékáig meg van terhelve. Az összes jelzálogteher negyvenhat perzentje a kis- és középirtokra nehezedik. És, kik a hite-

lezők? zsidók, vagy külföldi idegenek. Pénzemberek, vagy pénzcsoportok, bankok, akik és amelyek drága kamatokat vesznek el az országtól.

Magyarország, akár mit beszélnek is a merkantilisták, ma is agrikultur állam. A legutóbbi népszámlálás adatai szerint 19,254.559 főnyi lakosságából, 13,175.083-vagyis 68.4 százalék az őstermelő. Világos, hogy ilyen államban, ahol a földbirtok az élet alapja, annak helyzetét kell minél jobban emelni. Ez azonban a liberális gazdálkodás mellett nem történik, azért növekszik a szegénység hazánkban napról-napra. Olvassuk, hogy végső összehasonlításban az amerikai kivándorlási statisztika a múlt év első négy hónapjával szemben végre-valahára apadást tüntet föl. Örvendetes volna ránk nézve ez a tudat akkor, ha hazai viszonyaink javulásában volna a csökkenés oka. Sajnos azonban, nem abban van, hanem a bevándorlási törvény akadályaitól eltekintve, az amerikai munkásviszonyok rosszabbodásában, a munkahiányban. A gyárak munkabeszüntetésében, de legalább is tetemes üzemredukciójában. A visszavándorlás és itthonmaradás ilyen körülmények közt csak növeli a pauperizmus elégedetlenségét.

Valóban, ideje volna már, hogy a kormány kevesebb pénzt dobjon ki ágyukra, gyakorlóterekre és kaszárnyákra, hogy több jusson ekékre, szántóföldekre és

„TISZÁNTÚL” TÁRCZÁJA.

Egy asszony halálára.

Még élhetett vón' számos évet,
 De úgy akartad, Istenem,
 Egedbe hivatd hü cseléded,
 Venné jutalmát odafenn,
 Hol fáradás, gond nem lehet,
 Csak béke, áldás, szeretet.

Nem volt hiába földi élte,
 Mint élnek ezek hasztalan! . . .
 Sok jót mivelt Istent dicsérve,
 Hogy tenni a jót módja van,
 Tudott szeretni . . . fáradott,
 Enyhítve gondot, bánatot.

Kit esüggedés bántott korábban,
 Reményre gyult szelid szaván;
 Anyát lelt benne az anyátlan,
 Résztvéte ír volt más baján.
 Mindenha boldog volt azon,
 Ha tenni jót nyílt alkalom.

S mi legszebb érdem egy anyára:
 Nevelte jóra gyermekit:
 Nyugalma volt bár sokszor ára,
 Aldozva benne élt a hit,
 Hogy üdvöket munkálta ott,
 Hol anyaszive áldozott.

Kihült a szív, nincsen verése,
 A jötevő kéz már nem áld;
 Fájdalma, hosszú szenvedése
 Elmúlt, szép l-ke égbe szállt,
 S onnan vigyáz most jó szive
 Arván maradt szerettire.

Popity János.

Strófák a diákszobáról.

Irta: NAGY ANDOR.

Már láttam éltes urakat is, akiknek nedves lett a szemük, mikor szó esett az ő diákorokról. S valljuk meg, hogy bennünket is elfog valami különös hangulat, amikor a bohóságok idejére visszagondolunk. Kinek ne lennének álmái az élet tavaszán, kinek ne lennének

vágyai, valósíthatatlan, bolondos vágyai akkor, amikor még szinaranyának látja a világot? Nekem voltak, az én Laczi barátomnak is voltak, a kis szőke Pistának, a csöpp Péternek is voltak. Mindegyikünknek voltak álmái, vágyai. Kinek, milyen — természetesen.

Most, hogy a fiam hazaérkezett abból a kis szepesi városból s hogy magával hozta a fenyesek illatát, s azt a gondatlan vidámságot — amelyet csak ott, abban a hagyományos szokásu baráti körben lehet szerezni — eléműnik önként az a régmúlt idő, elém az a sok jó, jóképtű fiu s elém különösen az én három kamarás társaim (vajon mi lett belőlük azóta? . . .) és szinte látom a mi háziasszonyunkat, a jóságos nénikét és a mi bolondos kis fészünköt, a kis diákszobát . . . Bizony, bizony könny szökik a szemembe . . .

Laczi volt köztünk a legnagyobb. Abban az esztendőben maturista lett. Feltétlen parancsoló volt. Ez már ott így szokás. Még mai nap is. Mindenki parancsol az általa állónak. Es emezek örömmel lesik a nagyok rendelkezéseit.

Ujdonságok! Uri és fu panama-, filz- és szalma-kalapokban. Női, férfi és gyermek nyári cipőkben. Fehér és színes puha, valamint sport- és turista-íngekben. Övek, félmellények, rövid alsónadrágok, fürdő-köpenyek, sapkák, flottir-törülközők, nyakkkendők, kestyűk, harisnyák; s mindennü fürdő- és nyári divatcikkekben meglepő szép választék, feltűnő olcsó árban. Ruhának való crettanok, zephirek, battisztok kiárusítása, minden elfogadható árban.

FÁBRY TESTVÉREK-nél Olaszi, Fő-utca. Telefon: 76.

náui ödeies kunyhokra. Akkor nemcsak multját ünnepelhetné büszkeséggel, de jövőjébe is bizalommal tekinthetne a keresztény magyar nemzet.

ORSZAGGYÜLES.

A képviselőház ülése.

Budapest, július 16.

Elnök *Feilitzsch* Arthur báró. Bemutatja több képviselő szabadság iránti kérvényét. A szabadságidőt megadják. Bemutatja továbbá Arad vármegyei gazdasági egyesületnek kérvényét a cukoradóra vonatkozó törvényjavaslat tárgyában.

Napirenden van a civillista tárgyalása.

Veress József: A czimben van a sértés, mely azt mondja: ő császári és apostoli királyi stb. holott magyar királyról nem beszél. Azt a címet ki kell javítani, anél is inkább, mert a törvényben minden szóra vigyázni kell, mert ellenkező esetben könnyen elmagyarozzák. Az uralkodóháztól mi évek hosszú sora óta adott áldozatainkért semmit sem kaptunk. Mi nem élveztük soha az uralkodó kegyét, iparunk, kereskedelmünk, művészetünk a magunk szegénységéből fejlődött oda, ahol ma áll. Adott ugyan a jelenlegi uralkodó 10 kisméretű szobrot az országnak. Jobban is ünnepezték érte a királyt, mint megérdemelte volna. Ez az ünneplés mutatja, hogy milyen újság, milyen rendkívüli eset az, ha a magyar nemzet királyától adományt nyerhet.

Fejtette, mennyit lehetett volna abból az összegből iparunk, kereskedelmi életünk fellendítésére fordítani, melyet udvartartás címén B-csbe vittek.

Történelmi fejtegetésekbe bocsájtják. Századok óta nyögjük a Habsburgok uralmát, századok óta csak a Habsburgok erőszakoskodása ellen kellett küzdenünk. Megesküdtek az alkotmányra, felakasztatták azokat, kik követelték az eskü megtartását. Aradon felakasztatták azokat a férfiakat, akik a király által szentesített alkotmány védelmére keltek. Ezek mély sebek a nemzet szívében, sajtó sebek,

melyek szomorú érzéssel töltik el a nemzetet mindannyiszor, ahányszor még újabb áldozatokat kívánnak tőlünk! (Ugy van! a baloldalon.)

Rámutat az ország gazdasági helyzetére lelkiismeretlenség mondja azt az eljárást, hogy ilyen körülmények közt elő mernek állani egy ilyen javaslattal.

Követeli a magyar udvartartást, hogy a király lakjék nálunk.

Határozati javaslatot ad be a javaslat címének megváltoztatása tárgyában, csatlakozik a Rákosi, Apponyi határozati javaslatához. Nem szavazza meg a költségeket. (Helyeslés a baloldalon.)

Polónyi beszéde.

Polónyi Géza támadja a kormányt, hogy bizonyos antidinasztikus érzésektől vezéreltetve a legmostohább időt választotta ki ennek a javaslatnak a napirendre tűzésére. Az uralkodó érdekeinek össze kell egyezni a népek érdekeivel.

A dinasztia akkor boldog, ha népe is boldog. A kormány ennek ellenkezőjét cselekszi. A mai kormányzatban különös jelenségeket lát.

A tulajdonról mind gyakoribb a képviselők szabadságolása, amiből azt látja, nem viseltetnek valami nagy ragaszkodással a kormány iránt, másik jelenség, hogy egy volt kereskedelmi minisztert küldenek a vitába, mintha nem volna a szóna rendén odaát. *Dániel Ernő* báró beszédével foglalkozik. Ez a beszéd három részből áll.

A nyugalmazott kereskedelmi miniszter ur először azt mondja: mit panaszkodunk mi, mikor van udvartartás, másodsorú minnek kérünk mi magyar udvartartást, mikor arra nincs is szükség, harmadszor azt mondja, lesz magyar udvartartás, mert a miniszterrelük megígérte. (Derűtség belről.)

Dániel Ernő báró úgy van, mint az egykori zsidó, amely fazekat lopott és azt hozta föl mentéségre, én fazekat nem loptam, mert nem is láttam, másodsorú a fazék eltört, harmadszor meg, hisz épségben visszaadtam. (Derűtség.)

Tiltakozik *Dániel* azon meghatározása ellen, hogy együttes udvartartás van. A fejedelmi

jog meghatározását egy tételre alapítja: nem a nemzet van a királyért, hanem a király a nemzetért.

Egy rossz és ferde szokást kell egyszer már kiirtani, hogy a király azt mondhasa: országom, nemzetem s hadseregem.

Hock János: De azt sohase mondja: államadósságom. (Derűtség.)

Polónyi Géza: Ugy van azt sohase mondja. A civillista fölemelésnek a gyökere visszanyúl a multba. Mikor a *Báffy*—*Badeni* kormányok alatt behozták a fogyasztási adók átutalását, már akkor megmondta, hogy annak nagy ára lesz. Ime a jóslata most beteljesedett a civillista emeléssel. A miniszterelnök beszédében helyteleníti, hogy az udvartartás emelése apanázsok miatt is szükséges. Mi nem adunk pénzt holmi *Braganzai* herczeg londoni kirándulására. (Derűtség.) Mi egyedül *Eső* *Ferencz* *József* apostoli magyar király udvartartására adunk pénzt. (Ugy van! A szélsőbaloldalon.) Komikusnak tartja, hogy a nemzet a királynak sok időkre két millió forinttal emeli a civillistát, melyből a királyi palota építésére évenként 600,000 forintot költenek, ami tart csak huszonegy évig, akkor azt mondjuk, hogy ezt a palotát a király ajándékozta a nemzetnek. (Helyeslés a szélsőbaloldalon.) Beszél a királyi családól és furcsának találja, hogy annak tagjai még csak örökösödési illetéket sem fizetnek nekünk. Számon kéri, mire fordítják a kitüntetésekért befolyt összeget. Nem érti, miként állhat be az udvartartásban deficit, mikor megszáta a trónörököség és a királyné udvartartása s a király pedig mint aggastyán, szerényen él. Hisz megfordítva áll itt a dolog, pazarlás történik, miért gondcsóság alá kell helyezni az illetőt. Kártyaadósságok fizetésére kell ez a civillista emelés. Itt a szegény öreg aggastyán király jószágával ének vissza, mikor a nép filléreit sajtoltják ki. A miniszterelnök közjogi téren analfabéta, folyton közjogi bottlásokat követ el, a mi a miniszterelnöki székéből veszedelmes. Ezt azért mondja, mert a miniszterelnök az együttes udvartartást a paritás alapján a darabant testőrzég intézményével akarja fejleszteni.

Szónok szünetet kér.

Elnök az ülést 5 perczre feifüggeszti.

Büszkék, ha a nyolczadista rajztábláját hazaczipelhetik. — A kis Péter (az iskola legeslegkisebb alakja) igen hü kiszolgálója volt *Laczi* — (az iskola legesleghosszabb alakjának.)

Valóban, ha ketten együtt bandukoltak az utcán, (ami gyakran megesett) az igen komikus volt. Mert a kis Péter folyton élénken vitatkozott és hatalmas taglejtéseket használt ott alant, *Laczi* nemkülönben idefent.

Egyik délután (tavasz volt), amint így együtt mentek, *Laczi* kacagást hallott. Mintha valami galamb kacagana. Hátranézett.

Idi jött mögötte. Es még mindig kacagott. S nézte vidám arczczal, hol a kis Pétert, hol a hosszú *Laczi*.

Hogy Idi ki volt, azt minden diák tudta. Szép leány. Punctum.

Laczi csak nézte a leányt. S mint, ahogy később elmondta, valami csodálatos melegséget érzett. (Valószínűleg el is pirult.) Aztán, hogy a sarkon befordult a leány, otthagya Pétert és hazasietett.

Ez este szokatlanul szótalan volt. Es sokáig kinn ült a kertben. Erre már én is emlékezem. A néni ke kérdezte is, hogy mi baja? De nem mondta meg.

Másnap aztán — hogy egyedül ültünk a kis szobában — nagy hallgatás után egyszer csak így szólott *Laczi*:

— Te *Abris*, tegnap egy leányt kacagni hallo tam és még most is rezeg bele a szívem . . .

Mit felelek? *Laczi* igen komoly volt e pillanatban. Szinte ünnepélyes.

— Ki volt az? kérdeztem aztán tompán.

— Azt még neked sem mondom meg.

E szavakat úgy ejtette ki, hogy nagy, csodás bizalmat érzett ki belőle, aki hallhatta. Csak én hallottam. Ez büszkévé tett. Es e percztől rajongó barátja lettem *Laczi*nak. Kezdem vigasztalni.

— A lányok mind komédiáznak! Ne is törődjél vele . . . Mit, hát hadd kacagjon. Legfeljebb — ha szépen kacag, hát hallgasd.

— Eh, mit értesz te ehez! — szólott ő és becsapta az előtte nyitva álló *Voltaire*t.

En *Ellára* gondoltam.

— Kérlek — szóltam méltatlankodva. — *Ella* csak szépen fest és nekem nem rezeg bele a szívem, mikor fest. Pedig, hogy szeretem, azt elhiheted.

Most felálltam.

— Istenemre, hogy csak őt szeretem. Es nem is fogok senkit se mást.

(Ime, a kis fösztögető felsőbbbeány ma a feleségem. Mégis vannak valósulható álmok is . . .)

Laczi csak ennyit szólott:

— Jól van, na.

Aztán ismét kinyitotta *Voltaire*t. De észrevettem, nem ott, ahonnan tanulni kellett volna. Es nem is igen futott a sorokon a tekintete. Csak egy helyre nézett.

Jó egy néhány nappal ezek után, ahogy jövünk a vacsoráról, hát karonfogott *Laczi*.

— Olyan különös, sötét tavaszi est volt. Csak a csillagok világítottak.

Sokáig haladtunk szótlanul. Egyik utcából ki, a másikba be. Ahogy a *Mészáros*-utcán mentünk, egyszer csak *Laczi* fölnezt az emeletre. Fölnéztem én is. Az ablakok sötétek voltak.

Ahogy az utca végére értünk, megfordult. Visszajöttünk.

Igy alá s fel jártunk aztán néhányszor, de csak sötét maradt minden.

Laczi szivarozott. Erősen szívta. Látszott, hogy föl van hevülve. S egyszer, amint fölcsilant a szivar tüze, láttam, hogy nedves a szeme.

A legjobban ajánlható az úri közönségnek ruha-beszerzésre

MITTEILER EDE

angol divat férfiszabó-cség

Szövetek méterenként nálam a legolcsóbb gyári árban szereshetők be.

Nagyvárad,
Fő-utca.

(Uri Casinó-épület).

TELEFON 520.

mely angol szövetekből a legujabb szabás szerint a legszebb kivitelben készít férfi-öltönyöket, s minden e szakba vágó ruhaneműeket. — Női costumöket, valódi angol SZÜVETEK nagy választékban.

Szünet után

Polonyi Géza folytatja beszédét. A miniszterelnök szülő egyik közbeszólását arra igyekezett kimagyarázni, mintha szülő egykor osztotta volna a miniszterelnök felfogását a hadsereg nyelvére nézve. Tiltakozik szavainak illetlen elferdítése ellen.

Tisza István miniszterelnök: Szánalmas rabulisztika.

Polonyi: Szánalmasabb a miniszterelnök közjogi tudatlanságában.

Tisza István: Még szánalmasabb volnék, ha én dicserne.

Polonyi: Még ha megengedné is, hogy a vezényleti nyelv megállapítása királyi felségjog, akkor sem volna törvényes a német nyelv használata.

A király és uralkodóház tagjai éppen nem törekszenek a nemzet szívéhez hozzáférni. Kossuth Lajos fiának nincs helye az udvarnál.

Hock János: Pedig oda illenék. (Derűtlés.)

Polonyi: Jókai temetésén nem vett részt a dinasztia. Sőt még arra is gondolnak, hogy főherczeg magyar földön ne szülessék.

Egy hang: Hát Mátyás főherczeg?

Polonyi: Azt sem tudom kicsoda? (Derűtlés.) Nyilván már késő volt gondoskodni arról, hogy ne itt szülessék. Nem fogadja el a javaslatot. Tisza nyomban válaszol Polónynak. Polónyi reflektált rá.

Ulás végén Sebess Dénes terjesztette be sürgős interpellációját a székelzföldi telekkönyvek tárgyában. A Ház Plósz miniszter megnyugtató válaszát tudomásul vette.

Fenyeget az inség.

— *Aszály Biharban.* —

Szomorú döbbenéssel hallom panaszkodni nap-nap után a vidékről ügyes-bajos dolgaik miatt, vagy a piacra bevetődő embereket a mindenöket tönkretévő szárazságra. Fáj hallanom panaszkodást, mely telve van aggodalommal, kétségbeeséssel szinte, mi lesz velük majd

a télen, ha az Isten irgalma el nem fordítja róluk az aszály pusztító rémét, s áldásos esővel nem segít a népen.

Még hagyján ott, a hol gyümölcsöt termel a nép. De a hol evvel nem foglalkozik, ott nagyon szomorúak az állapotok. A gabonát már learatták. A szeme szép a búzának, de kevés a kereszt. A kukorica, burgonya, paszuly s más vetemény, amelyek vidékükön épen a nép élélmé, nagyon sanylik a forróságot és aszályt. A kiaszott, száraz legelőkön éhesen, szomjasan jár a marha, nincs mivel jól laknia; aztán vize sincs, a mivel szomját oltaná. Máskor haza se került a marha egész nyáron, most minden nap haza eresztik a gulyás éhesen, szomjasan. Otthon aztán kórót, mit vetnek elébe a jászolba; azon rágódik s lesoványodik rajta; olyan lesz tőle, mint a kiaszott fa, szinte sir a gazda lelke, ha látja sanylóddó jószágait.

Tegnap is alkalmam volt beszédbe elegyíteni egy gyapjui emberrel. Kérdezetlen is rátért a bajára, s igazán szivrehatóan tudta előadni szomorú, aggasztó állapotát. Ehség, szomjuság miatt négy darab lábas jószága dögölt el a héten, mert ami szalmát, kórót elébe vetett, azon alig volt mit ennie.

Bizony szomorú kilátások a térel! Ha majd ráköszönt a tél zordul, honnan vesz táplálékot, falatot magának, gyermekeinek, jószágának a vidék isten-látogatta népe? Lesz-e majd gondja akkor a kormánynak, ellenzéknek reá, mely erőnek-erejével virágzó államot akar — legalább mind ezt hirdeti magáról. Tartok tőle, hogy majd akkor kisebb gondja is nagyobb lesz, semhogy gondjába vegye.

Pedig mindenkor úgy igaz, hogy csak gazdag, jómódu néppel lehet kiépíteni erős, nemzeti államot.

Ezt az igazságot jó volna megszivlelnie kormánynak, ellenzéknek egyaránt.

Az izgatók a néptől elrabolni törekednek

hitét, egyetlen vigaszát, erőforrását az inségben. A hitétől megfosztott nép inségében szívesen esküszik azután a szocializmus zászlájára; lelketlen izgatók pedig fognak skadni, kik a szomorú állapotokkal állam és nép rovására, meg a maguk hasznára vissza fognak élni.

Egészséges közgazdasági állapotokat kell teremteni egészséges, józan gazdasági politikával. Ugy lehet aztán elejét venni a jövőben ilyen és hasonló bajoknak. De a kormány is csak igérni tud. Az adózás reformja késik, a kis egzisztenciákról nem történik gondoskodás. A mai kormányzati rendszer mellett igazán csak egy-két élelmes boldogul s az istenadta nép pusztul, szenved s nyomorúságában vagy ellensége lesz minden állami rendnek és üdös intézményeknek, vagy kivándorol.

... y ... s.

A színház tűzbiztonsága.

— *A városi főmérnök véleménye.* —

A színház tűzbiztonsága tárgyában a tavaszszal tartott értekezleten felmerült az az eszme is, hogy a Szigligeti-színház diszlektarárt más helyre kellene építeni, pl. leghelyesebb lenne, ha a Színház mögé emelődik, hogy bármilyen időben a diszleketet rongálás nélkül hordhatnák a színpadra és vissza.

Ezenkívül szükségesnek tartotta az értekezlet, hogy a vasfüggöny felvonások között is minden rendszer nélkül lebecsáttassék, hogy a közönség szokják hozzá s esetleges tűznél ne okozzon riadalmat a vasfüggöny leeresztése. E célból vilamos erő alkalmazását tervezték a vasfüggönyhöz. Kivánatosnak tartották továbbá, hogy a színházon kívül két oldalt a 2-ik emeleten levő terraszokról külső lépcső vezessen le, amelyen át veszély esetén a közönség baj nélkül a szabadba juthasson.

De nem tudtam szólni semmit. Valami úgy szorította a mellem. Szótlatlanul hazamentünk.

*

Egyszer aztán — szép délután volt — mikor a könyvtárból hazamentünk, nagy örömmel szaladt elének a kis Péter.

— Itt volt egy leány, a nénikével, izé ... Idi.

— Micsoda izé Idi? — Kérdeztem én.

Laczi tompán szólott:

— Mit csinált?

— Nézte a szobát — felelt a fiu. — Odament ehez a képhez is, ni. Es megnézte.

A képet én rajzoltam.

— S mit mondott? — kérdeztem önértettel.

— Hogy szép.

— Hát aztán? — faggatta most már bátrabban Laczi.

— Aztán kimentek.

— Mást semmit se szólt?

— Nem, csak mindig nevetett, mikor rám nézett.

Laczi járkálni kezdett, hosszú lépteivel méregetvén a szobát.

— Az a nevetés, az a kaczagás ...

*

Aznap este nem tudtunk tanulni.

Laczi, az igaz, hogy nem szólott semmit, de kissé izgatott volt.

En már mindjárt déltán megsejtettem, hogy Idi volt az a leány, akit nem akart megnevezni. De nem szóltam semmit.

Nekünk is mindig Idi járt a fejünkben. Még a kis Péter is, amint halkan tanulta *Iluska és a ciczuska* ismeretes történetét — észrevettem, hogy Iluska helyett Iduskát mosolygott a kópé.

A szőke Pista, aki gyógyszerésznek készült s örökre a vegytaut bujta — ma folyton fölnezeit könyvből, hol én reám, hol Laczira. Egyszer aztán megszólalt.

Ajánlatot tett, hogy gyönyörű lombfűrészrámát fog faragni *annak* a képnek. Beleegyeztünk.

S hogy már a beszéd megindult, nem is állott meg egyhamar mindenki Idiról beszélt.

Csak Laczi hallgatott.

Végre megszólalt aztán. Már jó késő volt.

— Feküdni!

Lefeküdtünk.

En bizony jó ideig nem tudtam elaludni. A többiek sem. Sokáig hallottam még, hogy meg-megmozdult egyik-másik fiu.

A kis Péter meg még halkan sirdogálni is kezdett. Másnap mondta meg, hogy van egy testvére. Otthon, Liptóban, Idinek hívják ...

Hanem hát elaludt Péter csakhamar. De nem ám Laczi.

Mikor már azt hitte, hogy Pista, meg Péter alszanak, odaszólt hozzám.

— Te Abris, alszol?

— Nem én.

— Mond csak, nem furcsa az, hogy egy lány itt járjon! Diákszobában!

— Bizony, ez nem mindennapi. Ki dicsekedhetik ilyenekkel?

— Nem úgy értem.

— Hát.

— Illik ez?

— No, hiszen a Nénikénél volt. Csak be-kukkantott. Szétnézett vele. Aztán nem is voltunk itthon.

— Igaz, igaz ... No, csak aludjál.

— Szép álmokat, szervuszi

*

Telefon: 560.

U J K E N Y É R S Ű T Ő D E

Telefon -- 560

Ertesítés. Ezennel értesítjük a n. é. közönséget, hogy **Nagy-Körös-utcán, a Szabó-féle vendéglő mellett első monori házikenyér és valódi monori rozskenyér sütőjét nyitottunk.**

Fiók-üzlet: SZÉCHENYI-TÉR, 29.
Raktárak: Huszár A. és Társa, Kolozsvári-utca. — Ullmann Sándor, Kolozsvári-utca. — Mózes Farkas, Gilányi-utca. — Roth Dániel, Nagypiacz-tér. — Weisz Náthán, Kert-utca. Glück Gyula, Aradi-ut. — Nádor Bernátne, Kossuth Lajos-utca.
A valódi monori kenyér mindazon ünletekben kapható, hol csalmiáblánk ki lesz téve.

Csak monori kenyéret kérjen!

Szives pártfogást kér tisztelettel: **Első monori házikenyér sütőde.**

Ezen kívül még szó volt a szinpad-i zápor-készülékről s más védelmi eszközökről.

A városi tanács az értekezleten hangelyozott kívánalmakat véleményezés céljából kiadta a városi főmérnöknek.

Köseghy József főmérnök tegnap terjesztette be terjedelmes véleményét. Ebben a diszletraktárra vonatkozólag két alternatívát állít fel.

Az egyik szerint a diszletraktárt a mostani épület kertjében építenék fel s ennek egy elkülönített részében gondoskodnának a színház-felügyelőnek 2 szobás lakásról. A mostani diszletraktárt két emeletre építenék s egy szárnyal kibővítve, bérházzá alakítanák át. A diszletraktártól a színház hátsó kapujáig keskeny vasúti vágányt építenének s a diszletraktár ezen szállítanák. Az egész munkálat 181,305 koronába kerülne s lakbér címén évenként 8105 korona 60 fillér tisztajövedelmet hozna, ami 5 százalék tőkésítést számítva, 162,112 koronának felel meg.

A másik tervezet szerint a diszletraktár a színház mögött levő park helyére jönne, úgy, hogy a színházról 13 méter szabad ut választaná el.

Ezt azonban több okból nem ajánlja a főmérnök. Tűzbiztonsági tekintetből sem felel meg, azonkívül utját állaná annak, hogy esetleg a Rimanóczy által feltalált tűzbiztonsági kéményeket a szinpad mögé kiépíthessék. Továbbá nyomná a színházat, a mely nem lenne szabadon álló. Az építést is megdrágítaná az a körülmény, hogy itt diszesebb kivitelben kellene a diszletraktárt létesíteni. Ez a terv mintegy 64,750 koronába kerülne. Igaz, hogy a mostani diszletraktár és a telek eladásából körülbelül 60,861 korona befolyna, azonban elesne a város az évi 8000 kor. tiszta bérjövdelemről.

Mindezeket összevéve, a főmérnök az első terv megvalósítását javasolja.

A vasfüggöny lebocsátásához szükséges villamos szerkezetre nézve ajánlja a főmérnök, hogy a Ganz cégtől kérjenek be tervet.

A füstszелеpek jókarban tartandók s be-

Hanem felébredtem ám ezen az éjszakán. Csak úgy véletlenül. S mit láttam?

A függöny nem volt lebocsátva. Az ablakok nagyok. S a csillagos égboltozat halvány fényessége beszűrődött a szobába. S ennél a derengő, homályos világításnál a Laczi sötét alakja látszott.

Ott állott a képnél és nézte...

Másnap Laczi elmondott mindent a Nénikének. A Nénike nagyon jó volt és mi bizalmasak voltunk hozzá. Mintha az édesanyánk lett volna. Csoda, hogy eddig nem szólt nekem Laczi.

A nénike aztán módját ejtette, hogy ő meg viszont elmondjon mindent Idikének.

De ki parancsolhat Idiknek?

Mikor legközelebb meglátta Laczit, ránézett és — kacagott.

Hanem Laczi észrevette ám, hogy most nemugy kacagott, mint a galamb. Valahogyan másképp...

Nem is hasonlított már semmihez. Csak kacagott ő is, Persze, hogyan!

Es elkezdett tanulni. Sziate dühvel tanult. S letette jelesen a maturát. Azt hittük: jól van minden.

S aztán meglepett bennünket azzal, hogy reverendát öltött.

várando lenne, mig Rimanóczy találmányát praktikus módon kipróbálják.

A 2-od emeleti külső terraszok vas feljáró korláttal látandók el; ez mintegy 3372 koronát igényelne.

A földszinti zsölyéknél két oldalt akként lehetne kijáratot készíteni, hogy két páholyt fel kellene áldozni. Más megoldás nincs. Alagsorral nem lehet célszerű kijáratot készíteni. A két páholy helyén, kellő diszítéssel, 1000 koronából lehetne megfelelő kijáratot készíteni.

A zápor-készüléknek nem barátja a főmérnök; de véleményét még nem alkotta meg e tekintetben s azért véleményének beadására haladékat kér.

Végül véleményezi a főmérnök, hogy a színház összes vezetékénél a mostani faburkolat vaspléh burkolattal cserélendő ki.

A főmérnök véleménye közelebb kerül a szakbizottságok elé.

A keletázsiai háború.

Berlin, július 16. A Berl. Börz. Corr.-nak jelentik Pétervárról; Szaharow tábornok folytatja jelentéseit a japánok előnyomulásáról és azokról a csatározásokról, amelyek az előrsők között történtek. Inkau bevételéről azonban, amelynek hírére Tokióból jelentették, egy szóval sem tesz említést, úgy hogy az erről szóló jelentés valószínűleg nem felel meg a valóságnak. Szaharow a jelentéseit így folytatja:

Július 12-ikén Liaojang déli részén nem történtek változások. Ellenség portyázott a vasut mentén nyugat felé voltak, de amikor az orosz járőrséget látták, visszavonultak. Egy kozák járőrség megállapította, hogy a Jukau felé vezető uton észak felé egy lovasszázadból álló japán járőr portyázik. Július 13-ikén a japánok megtámadták a Sziuján-Tasicsavnál álló vonalakat. Kilencz óraker reggel egy ellenséges ütég megkezdte a tüzelést. Délfelé a japánok Veicau felé nyomultak előre. Délben egy óraker a japánok egy százada megszállta Kasigout. Ugyanebben az időben puskatüzet intéztek a japánok egy orosz tábori őrség ellen. Orosz járőrség megállapította, hogy ebben az irányban két japán gyalogezred, két tüzerütég és két-három lovasszázad működik. Az egyik ezred Huantunlin előtt áll egy ütég védelme alatt. A másik ezred a másik üteggel megszállva tartja a Kasigon és Vicau közt a területet. Három kozák aki július 12-ikén a Magaju-szoroson rekognoszált észrevette, hogy sáncok vannak ezen a területen, amelyek mögött 11. század lovaskatona van. Kelet felől Tauosi mellett csatározás volt két század között, sebesülés alig történt.

A vetélytársak.

London, július 16. A Reuternek jelentik Niucsvangból, hogy Alexejev és Kuropatkin között nagyon feszült a viszony. Alexejev féltékeny Kuropatkinra és minden rendelkezésének, ha csak lehet, elébe vág s ellenkező rendeleteket osztogat. Az orosz seregek sikertelen manőverei jórésztben, ezekre a torzalkodásokra vezethető vissza.

A császár a harctéren.

Pétervár, július 16. Katonai körökben biztos tudomással bírnak arról, hogy a császár szeptember hó elején a harctérré utazik. A transz-sibériai vasútvonalon már ennek megfelelő intézkedéseket léptetnek életbe.

Japán reménykedés.

Budapest, július 16. (Saját tud. táv.) Londonból táviratozzák, hogy a japánok tegnap este ismét bombázták Port-Arthurt. Tokióban már nagyban folynak a készülődések Port-Arthur bevételének megünneplésére. Az összes lampiongyárosok lázasan dolgoznak, sőt utazási vállalatok már terveket készítettek kéjkirándulásokra Port-Arthurba. Ilyen erős a japánok hite hogy Port-Arthur a napokban elesik.

Juliusi szenzációk.

I.

Eddig csak meg voltunk nyáron kacsák nélkül. Hol a spanyolok és amerikaiak kaptak össze, aztán öt török dögönyözött öt görögöt, felvonultak a boxerek, levonultak a búrok, tavaly Héderváryt küldözték ide-oda.

Mindezek úgy mentek, mint a parancsolat. Nyár elején kezdődtek, ősszel elköltöztek, mint a fecske. Addig pedig hangosan szóltak, mint a nagy dob.

Most itt volna a japán háború.

Sajnos, a japánok jól tudnak verekedni, de fogalmuk sincs róla, mi az a szenzáció. Már pedig ez kell a magyarnak.

Mi az ördögöt ér az, hogy az oroszokat szépen, lassan visszaverik, de a gőzjelmet elköltözik? Hát ez kunszt? Azt csinálják meg, amit a boxerekről táviratoztak: hogy egész Pekinget felkoncolták, vagy amit a spanyolokról irtak, hogy fahajókkal vashajókat sülyesztettek el!

Ezekről ugyan kiderült egy nap mulva, hogy semmi sem igaz belőlük, de legalább volt szenzáció!

Ejszakai munkatársunk most zokogva nézi tollát s epedve írja a következő címekeket:

A japánok besétáltak Port-Arthurba.

Kuropatkin átpartolt egész seregével a japánokhoz.

A mikádó Szentpéteriárt.

A császnét mint gésa.

Sajnos, ez mind csak álom. Mondja ő.

II.

Szenzáció volna a főváros határozata is. Eötvös Károly addig kapacitálta a városatyákat, míg kimondták, hogy csak a király legszemélyesebb szükségleteit fedezik. Vagyis kap fűtést, világítást s teljes ellátást, de a bécsi udvart nem szubvenzionáljuk.

Tessék magyar udvart tartani Mátyás városában s arra adunk pénzt.

Szép is lenne, szép is lesz ez valamikor. Mikor? — ki tudja? Mátyás udvarához első sorban Mátyás király kell, nekünk pedig még most csak Mátyás főhercegünk van. Az is 8 napos.

De megő még! Magyar püspök keresztelte, Szent László városának püspöke, akinek elődje Mátyás királynak volt tudos nevelője és atyai barátja. Nem álom a budai udvar, csak -- távoli valóság.

Ejszakai munkatársunk annak dacára ilyen címek után vágyódik:

A király november 1-én Budára költözik.

Ugron Gábor miniszterelnök.

Tisza István magyarul ír Galacszra.

Sajnos, minden csak álom. Mondja ő.

III.

Ilyenkor aztán elkeseredésben menne az ember utazni, fürdőzni, üdülni, vagy legalább egy pohár sörré a Bazárba. Szóval átélvez valami szenzáció. Hanem ehhez vagy fizetés emelés, vagy előleg, vagy két elseje kellene a mai állandó pillanatnyi pénzzavar közepette.

Sajnos, mindez csak álom. Mondom én:

Adódr.

UJDONSAGOK.

A szabadsághős sirja.

Nagyvárad jul. 16.

Krüger Pál, a transzváli szabadsághős, a hazájából száműzött elnök azt akarta, hogy halála után Pretóriában a felesége mellé tegyék örök pihenőre. Visszavágyott életének alkonyán oda, hol annyi dicsőségteljes győzelmet aratott az ő hada, hol egy az egész világ előtt rokonszenves nemzet szabadságát verte rabigába az angol őriás.

Még a szolgaföldben is édesebb lesz a hatalmas oroszán álma, mint a messze idegenben. Nincs ezen mit csodálkoznunk.

Az embert százszor jobban tudja értékelni a szabadságot a fogságban, — a száműzetésben. Hát még ő, akit polgártársai érdemeiért választották meg kormányzójuknak.

Nagy tragédia volt az élete; szemtanuja volt hazája, népe pusztulásának. Mikor már vége volt a maroknyi nemzet titáni harcának, mikor Transzvál és Oranje szabadállamokból angol gyarmat lett, az ősz elnök elővette öreg bibliáját s a népek Urát kérte, hogy az adja vissza nemzete szabadságát.

Krügert, — ha az angol kormány megengedi — hazájának földjében teszik pihenőre.

Ha ott lesz a derék burjai között, akkor még nincs végkép elveszve népének szabadsága. még ha moha lepi is be egykoron a keresztjét.

Krüger sirja emlékeztetni fogja mindig Transzvál népét a nagy szabadságharcra, melyben a legutolsó névtelen hős is bátrabb volt, mint az angolok legjobb vezére.

Krügert bárhová is temetik, emléke a világtörténelemben örökké él csak álma lesz édesebb a hazai földben. Bármilyen hosszú is legyen álma; mindig nemzete szabadságáról fog álmodni a hős, a száműzött, az istenfélő, derék becsületes ember.

*** Radnai püspök bucsuja szülőhelyétől.** Radnai Farkas, Besztercebánya új püspöke a mily csendben távozott el eddigi munkássága színhelyéről Nagyváradról, épp oly zajtalanul látogatott el szülőföldjére Arad megyébe Kis-Jenőre, hogy mielőtt erről a tájékról véglegesen eltávozik, bucsút vegyen szülőföldjéről s ottani rokonaitól. A püspök 15-én este érkezett meg csendben. Nem volt tudomása senkinek jöveteléről, az állomáson semmiféle fogadtatás nem volt. Leszállván a vonatról, gyalog ment be a községbe egyedül. Egyenesen rokonaihoz tért be. Az estét szűk családi körben töltötte, másnap reggel 8 órakor pedig csöndes misét mondott a főhercegi templomban. Ekkorra azonban már mindenfelé elterjedt a hír, hogy a község nagynevű szülöttje körükben időzik s így a misén a helyi intelligencia teljes számban megjelent. A délelőtt folyamán a községbeli előkelőségek tisztelgését fogadta a püspök. Este pedig elutazott épp oly csendben, mint a hogy érkezett. Elindult apostoli útjára, hogy a felvidéknek lángbuzgalma és hazafias érzésű főpásztora legyen.

*** Szt. Gergely lovagja.** Pápa O szent-sége — Kakucsai Liebner József pestmegyei nagybirtokos ujhartyáni kegyurnak az egyház-és iskola ügyek iránt tanusított érdemei és áldozatkészségének elismeréséül a szt. Gergely lovagrend, Parancsnoki Rendjelet adományozta f. évi jul. 1-én kelt breve által.

*** Járványos betegségek Nagyváradon.** A kánikulában vagyunk s az iskolákban is szünetelnek az előadások, a járványos betegségek mégis úgy uralkodnak Nagyváradon, mintha az egészségrontó kődös november közepén volnánk. Van minden veszélyes, fertőző betegségből. Ennek oka valószínűleg abban keresendő, legalább részben, hogy az utcákon mindenfelé diszlenek a bűzös, pocsolják, a piacokon pedig tömegesen árulják az éretlen gyümölcsöket. A főorvos jelentése szerint július hó első felében Nagyváradon *vörheny 67 esetben, difteritisz 7, hasihagymáz 9, kanyaró 3 és himlő 1 esetben* fordult elő.

*** A Kápolna-tér rendezése.** Botrányos elhagyatott állapotban van már évek óta az újvárosi Kápolna-tér, Teleky- és Hármastuczák között. Ez a terület valóságos szemétes szenny-fészek és közegészségügyi tekintetből is kifogás alá esik. Az újvárosi plébánia hivatal, mikor a kápolnát legutóbb renováltatta, hajlandónak nyilatkozott a ronda helyett bekerített és rendezni, úgy, hogy a kápolna déli oldalán fenmaradjon a közlekedési út. A város azonban csak az esetben hajlandó a rendezést engedélyezni, ha a bekerített terület továbbra is nyitva marad. Az újvárosi plébánia hivatal értesítette Nagyvárad város tanácsát, hogy előbbi elhatározásához képest csak az esetben hajlandó a területet elkerített és rendezni, ha a területet a város átadja, vagy legalább a szolgalmi jogot biztosítja. Nyitva azonban ezen esetben sem hagyható a terület, mert így elveszti célját s ismét ronda piszok fészek lenne ha állandó rendőri felügyelet alatt nem áll. — Mindenesetre különös kívánság a várostól, hogy nagyobb költéssel bekerítsék a teret s újra a rondaságok prédájánul tegyék ki.

*** Hadapródok távlovaglása Debreczenbe.** A nagyvárad honvéd hadapródiskola lovassá kiképzett 16 növendéke, akik a legutóbbi ünnepélyen is feltűnést keltettek pompás kurucz mutatványaikkal, most érdekes távlovaglást rendeztek. *Ghyczy Géza* tanár százados vezetése alatt tegnap reggel 5 órakor Debreczenbe indultak. Mint telefonon értesültünk, a leendő derék hadfiak pompás kovdicióban 6 órai lovaglás után délfelé érkeztek meg a nagy alföldi metropolisba, ahol nagy óvácziókkal fogadták őket.

*** Kinevezés.** *Beöthy* László főispán *Simonyi* S. cher Jenő rendőrségi napigijást közigazgatási gyakornokká nevezte ki Nagyvárad városához.

*** A villanyvezetékhez tapadt.** Izgalmas jelenetnek voltak szemtanui tegnap délelőtt a *Beöthy* Odön-utca elején készülő s *Vinkler* Lajos polgári iskolai igazgató tulajdonát képező egyemeletes ház építésénél dolgozó munkások s abban a perczen ott tova-

siető emberek. Egy munkás napszámos az álláson véletlenül megboltolt s hogy alá ne zuhanjon az utca kövezetére s életét megmentse, hirtelen belekapaszkodott az állvány mellett levő villany vezetékbe. Persze a szegény ember cseberből vederbe jutott volna, de szerencsére — bár így is oda tapadt a vezetékhez — az áram igen gyenge volt s a segítségére siető munkások sem veszítették el lélekjelenlétüket, hanem rögtön elvágták a drótot. Így a szegény ember megmenekült, egy kis izgalom, s erős rázkódtatások árán a veszedelemtől. A napszámost *Harangozó* Andrásnak hívják és hat gyermek apja.

*** Hymen.** *Deutsch* Ignác, a nagyvárad Kirschner és Deutsch cég tagja, vasárnap tartja eljegyzését Kolozsvárott *Klärmann* Gizella kisasszonnyal.

*** Gyilkos vadorzók.** Aradról jelentik, hogy gyakori puskalövések zavarják meg az utóbbi időben a temesrékasi és sustrai határban elterülő erdőségek csendjét. A vadörök éber figyelme dacára alig múlt el nap, hogy vadorzás nyomaira ne bukkantak volna. Egy ügyesen szervezett banda garázdálkodott a vidéken. Tegnap éjjel ismét felhangzottak a rejtelmes durranások, jelezve, hogy folyik a munka. *Paucsik Péter* kincstári vadőr a lövés irányában haladva, tényleg öt vadorzóra bukkant. A tulnyomó erővel szembea tehetetlen volt ugyan, de kötelességét teljesíteni akarta, amire az elvetemedett tolvajok a szegény embert egyszerűen lelőtték. Ot tátongó sebbel vértől borítva terült el *Paucsik*. A gyilkosokat már elfogták.

*** Ovodai ünnepély.** Tegnap tartották meg az újvárosi államilag segélyezett magán-óvodában az évrő ünnepélyt. A bemutatott szép eredmény nagy örömet okozott a jelen volt szülőknél, akik dicsérettel halmozták el *Pásztorné Feinsilber Irén* óvónőt és *Feinsilber Margit* segédóvónőt.

*** A Kakas Márton legújabb számából.**

A menetjegy-irodában.

— Kérek egy jegyet Konstantinápolyba — tour és retour!

— Kérem alássan, a menetjegyiroda beszüntette Konstantinápolyba a menet-térti jegyek kiadását, mert oda csak lehet utazni, — de vissza nem.

Letartóztatás a perronon.

Minap délután a keleti express elindulása előtt izgalmas jelenet történt. Egy, az uri osztályhoz tartozó férfit a rendőrség letartóztatott, mert az anyósát rá akarta beszélni, hogy utazzék Konstantinápolyba.

Az illető ellen gyilkosság kísérlete miatt indítják meg az eljárást.

Az étkezőkocsiban.

— Pinczér! Kérek egy rosztböföt és egy üveg sört.

— Egy rosztböf az két korona, egy üveg sör egy korona.

— Hogyan? Még el sem hozták és már is fizetni kell!

— Hja kérem, a keleti expressen ezentul előre kell fizetni. Hisz a következő pillanatban fölrobbanhat az ur — és akkor hogy tudjak én elszámolni?

Különbőség.

— Tudod-e, hogy mi a különbség egy gyűrött tiz és egy sima százkoronás között?

Hatóságilag engedélyezett

végeladás.

Más vállalat miatt üzletemet teljesen felosztatom. Az összes rak-táron levő norinbergi, rövid, diszmű és ural divatárakat gyári áron alul is eladom.

Az üzleti berendezések eladók. Az üzlethelyiséget is átadom.

Serényi M.

Szt. László-tér, Fekete Sas szálloda kapuja mellett.

Optikus- és kötszer-árak. Singer-féle varrógépek. Valódi tükörtajt pipák és szilpkák. Különbéhangszerek.

— Ugyan mi?
— Hát kilenczven korona.

Koncilians ajánlat.

Kereskedő: Magát nem alkalmazhatom szolgának, mert ötlen. Én nő embert keresek.
Szolgajelölt: Azon segíthetünk. Van uraságnak hajadon leánya?

A jó lábak.

Utas: Elérem még a mutyályos-hurkaházi vonatot?

Vasuti bakter: Az attól függ, hogy jó lába van-e az urnak, mer hogy a vonat már öt percze elment.

Koldusok.

A vak (a sántához, ki még késő este is koldul): No Psehibál, maga még ilyen későn is koldul?

A sánta; Tudja, a fiam megbukott a szigorlaton s a pótszigorlat sokba kerül, hát most kiterjesztettem a hivatalos órákat.

Angolosan.

A vendég: Ejnye vendéglős, kié ez a szép leány?

A vendéglős: Az enyém.

A vendég: Ugy? No, adjon nekem egy rostélyost, két lágy tojást, egy adag tésztát, bort, sajtot — és a lánya kezét.

* **Elköltözött város.** Sok különöset hallunk Amerikából. Az például mindennapi dolog, hogy egy házat, úgy amint áll, tovább szállítják más telekre, ahol jobb a kilátás; vagy más az előny. Volt templomokról is tudunk és bár összecsaptuk a kezünket ennek hallatára, megszoktuk, amikor sürű ismétlődött. Most azonban olyant hallunk, amely meghalad minden eddigit. Nevada államban a vasutvonal eddig állomással birt Wadsworth városkánál. Bizonyos okok miatt azonban az állomást beszüntették, ami Wadsworth város lakóira nézve a tönkretételt jelentette. Hiába alkudozott a város a vasuttársasággal, nem tudtak megegyezni. Ekkor aztán a vasutvállalat azt az ajánlatot tette Wadsworth városnak, hogy költözzék a szomszédos Sparks városba, amely 53 angolmértföldnyire fekszik. Az amerikai nem sokat gondolkozik; ha valami terv megfelel a körülményeinek, minden teketória nélkül nyélbe üti. Így volt ez a vasutvállalat ajánlatával: Wadsworth nekiállt a költözködésnek. A kisebb házakat, úgy amint voltak, felemelték a földről, vonatra tették és elvitték Sparksba. Amint a költözködésnek hire ment, nagy szállítócégek azonnal jelentkeztek, hogy elvállalják a város átemelését. Egy nagy cég nem kevesebb, mint negyven háznak az átszállítását vállalta el. A többi cég egytől-huszig szállította a házakat Sparksba. A nagyobb házakat ketté szedték s úgy szállították el. A megfelelő helyen aztán felállították a lakóházakat, a templomot, az iskolaépületet s az összes mintegy 300 házat utcákba rakták. Hanem Wadsworth megszűnt létezni s neve nem lesz többé térképén.

* **Apró hírek. Találtatott** egy női kézitáska és egy arany kereszt. Atvehetők a rendőrségen. — **Elveszett** egy hosszú ezüst láncz, melynek végén delejt van. Azonkívül tegnap reggel 5 óra után a Kolozsvári utcai templomtól a város-velencei állomásig elveszett egy bérkocsiról egy 14 méter hosszú csipke függöny és egy 14 méter hosszúságú függönynek való szövet. Megtaláló jutalomra részesül a rendőrségen, ha átszolgáltatja.

* **Allategészségügy.** Allattenyésztőket érdekelheti hogy a londoni állat-egészségügyi kiállításra **Dr. Dávid Viktor**, eszéki gyógyszer-táros »Antegrin« nevű háziállatok óv- és gyógy-pora általános hogy szeazációt keltett. Gyakorlatilag az »Antegrin« háziállatok belső bajainál nálunk is nagyszertűen bevált, állatorvosok és gazdák egyaránt dicsérik. Az »Antegrin« t,

mint stomachikumot és enyhe laxánst, a horv-szlav-dalm. királyi kormány is nemrég engedélyezte és jóvá hagyta, az országos vegytani intézet véleményezése alapján. Az »Antegrin« az egész monarchiában törvényesen van védve 396.

* **Olvasóink** különös figyelmébe ajánljuk fürdő és nyári cikkek beszerzésére a Fábry Testvérek üzletét fő utcán felkeresni, hol minden cikkekben dús választék és lelkiismeretes olcsó árak vannak. Bővebb felvilágosítást a cégnek lapunk tárcza alatti hirdetése nyújt.

* **Különlegességek gyűjteménye.** A ki női divatcikkek terén valódi különlegességeket és exquisit újdonságokat akar látni, melyek máskülönbben csakis világvárosokban láthatók, az nézze meg a Kovács L. és Társa. Nagyváradon (Zöldfa-utca, Deutsch K. üvegkereskedésével szemben) újonnan megnyitott nagy női divatruházát, mely látványossági számba megy. Tessék e jónévű, megbízható cég mai számunkba közzétett hirdetését figyelmére méltatni.

* **Nőimitátor a Szabó-féle vendéglőben.** A Körös-utcai Szabó-féle vendéglőben július 18-án, hétfőn Virág Toncsi, a híres nőimitátor Haller Margit énekesnő közreműködésével előadást rendez a következő műsorral:

1. Blaha Lujza »Ingyenélők«-ből, mint parasztleány. 2. Virág Toncsi mint cuplett énekesnő. 3. A bukaresti opera-színház egy primadonnájának utáizata. 4. Blaha Lujza utáizója: »Falu russzá«-ból, Finom Rózi. 5. Szoyer Ilonka a »Newyork szépé«-ből. 6. Fedák Sári utáizója, György herczeg. (Bob herczeg). 7. Fedák Sári utáizója, mint Bob herczeg utca király. 8. Küry Klára utáizója: a »Lili« operettből. 9. Egy szép román leány alakítása énekszámval. 10. Különféle legújabb angol, francia, női frizurák. 11. Spanyol Cake Walk, utáizata. 12. Bárdi Gabi előszobor Modell Virág Toncsi. Kedvezőtlen idő esetén az előadás az étteremben tartatik meg. Pénztárnyitás fél 8 órakor. Kezdeté fél 9 órakor. Belépti díj terített asztal mellett személyenkint 40 kr.

* **Csak monori kenyeret tessék kérni.**

IRODALOM.

Csehov Antal meghalt. A világirodalmat nagy veszteség érte, **Csehov** halt meg, a legelső orosz írók egyike, akit méltán soroz az irodalomtörténet egyik legjelesebb írói közé. Akik gyönyörű utelírásaiban, elbeszéléseiben, regényeiben valaha gyönyörködtek, soha életükben nem feledik el az írás művészetének páratlan remekét, a közvetlenséget, az élethűséget, melylyel tárgyát mindig az olvasó szívébe tudta lopni. Nagy csapás ez kétségkívül Oroszországra, mely az áldatlan keletázsiai háboru alatt immár második nagy szellemét veszítette el. De súlyos veszteség ez az egész világra nézve is, mert a mindössze 44 éves író termékenységének, geniejének teljes kifejlődése idején, java férfiorában dőlt a sírba.

Csehov Pavlovics Antalt az Azóvi tenger költői romantikája ihlette meg. E tájékon született 1860-ban Taganrogbán. Már 19 éves korában kezdett írogatni. Mialatt a moszkvai egyetem orvosi karán törekedett az orvosi diplomát megszerezni, már azalatt művelte a legkülönbözőbb prózai műfajokat: humoreszket, szébnél-szebb elbeszéléseket, ragyogó tollal megírt tárczákat és velőig ható bírálatokat. Irodalmi működése azonban — úgy látszik — még sem gátolta meg abban, hogy orvosi gyakorlatát is folytassa Moszkvában. Soha író hamarább nem vált népszerűvé nála. Művei, melyek csaknem az összes európai nyelvre le vannak fordítva, valóságos rohamlépésben vették be mind az orosz, mind pedig az összes kulturnépek szívét. 1888-ban az orosz császári tudományos akadémia a Puskin-díjjal

tüntette ki »Raszky« (Elbeszélések) című kötetét. Írói perspektívájának tágitásához, szingazdaságának, nyelve könnyedségének emeléséhez hosszabb utazásai nagyban hozzájárultak. A 90-es években beutazta Szibériát, Szachalin szigetét. Itt a száműzöttek életét figyelte meg. Majd Chinát, Ceylon szigetét és egész Európát.

A jeles író a keletázsiai harcztérre akart utazni. Orvosai azonban megrongált egészsége miatt nem engedték. Ekkor hazautazott Moszkvába Pétervárról és a németországi Weiler nevű gyógyfürdőn keresetűdülést, hol a péntekre virradó éjjelen érte utól a halál.

Könyv a vasuti sztrájkokról. Alig gondol ma már valaki azokra az izgalmas napokra, mikor a magyar államvasutak összes vonalain megszünt a közlekedés az ország és a közönség legnagyobb kárára. Ezeknek a napoknak eseményeiről, a vasutasok sztrájkjáról e héten egy könyv jelent meg a piacon, melyben tüzetesen, kimerítően s érdekesen van megírva a sztrájk története. A könyv írója, **Murányi Miklós** budapesti újságíró, a ki közvetlen szemtanúja volt a Budapesten törtéteknek, egyrészt saját tapasztalatai, másrészt megbízható szemtanúk előadása alapján mondja el a sztrájk eseményeit tárgyilagosan, érdekesen. A diszes kiállítású könyv ára 1 korona. Megrendelhető a szerzőnél, Budapesten Károly-Körut 9. szám alatt.

EGYESÜLETEK.

A kath legényegylet közgyűlése. A nagyváradai kath. legényegylet ma, vasárnap, július 17-én délután 4 órakor tartja közgyűlését saját helyiségében. A közgyűlés tárgyai: a múlt évi zárszámadás, különféle jelentések és a költségvetés.

MULATSAG.

A 48-as népkör mulatsága. A nagyváradai 48-as népkör 1904. évi július hó 24-én — vasárnap — könyvtár alapja javára **dr Barabás Béla** orsz. képviselő védnöksége alatt a Rhédey-kerti lövöldé helyiségében zártkörű házas tánczesztélyt rendez. Belépti-díj személyjegy 2 kor., családijegy 4 kor. Jegyek előre válthatók: Beczkay Lajos Szt. László-téri, Boros János Kossuth-utcai és Nagy János Szent János-utcai üzletében. Felülfizetések köszönettel fogadtatnak és nyilvánosan nyugtáztatnak. A mulatság kezdete este fél 9 órakor.

TAVIRATOK.

Krüger temetése.

Budapest, jul. 16. (Saját tud. táv.) Londonból táviratozzák, hogy az angol kormány megengedte, hogy Krüger Pált Pretóriában temessék el felesége mellé. Mint értesülünk, Transzvál híres elnökét államköltségen temetik el. A temetésen részt vesz az angol kormányzó és az összes angol hatóságok. Millner kormányzó már intézkedett is Krüger holttestének Pretóriába szállítása iránt.

Meghiusult merénylet.

Trieszt, jul. 16. (Saját tud. táv.) Az itteni rendőrség egy névtelen följelentésre a városi gimnasztika-épületben kutatást eszközölt. A rendőrség már-már távozott, mikor a rendőrkapitány megparancsolta, hogy szedjék fel az öltöző szoba padjóját. Megtörtént. A padlózat

alatt aztán két Orsini bombát találtak 20 gyutacsos ellátva, azonkívül két robbanó porral telt dobozt. A dobozokon ez a felirat volt: Halálos veszedelem. S egy-egy halálfej volt rájuk rajzolva. A rendőrség erre nyomban letartóztatta a tornaegylet elnökét és más öt tagját, továbbá Cozzi tornatanár és a városi tanács két tagját.

Az utóbbi időkben sűrűn voltak németellenes tüntetések a városban. A felfedezett merénylet is nyilván a németek ellen volt szánva. Városszerte nagy a nyugtalanság.

Képviselők párbaja.

Páris, július 16. A szerdai kamarai ülésen előfordult szóváltás következtében tegnap este Pressensé és Kloiz képviselők pisztolibárbajt folytattak le kétszeres golyóváltással, melyből mindketten épen kerültek ki.

Robbanás egy gyárban.

Marseille, július 16. A St. Martin de Creuban lévő villamos gyújtógyárban ma robbanás volt. 14 ott foglalatokodó asszony közül három elpusztult, hat súlyosan megsebesült. Az épület teljesen elpusztult.

Marokkó.

London, július 16. A Reuter-ügynökség jelenti Tangerből: Nem nyer megerősítést az a hír, hogy a benszülőttek megtámadták a Times tudósítóját, ellenben a marokkói kormány 120 katonát küldött, hogy ennek házáat megvédesse a támadásoktól.

Román nemzeti ünnep.

Bukarest, július 16. Ma ünnepelték egész Romániában Nagy István moldvai fejedelem 400 éves fordulóját. Különösen fényes volt az ünnepelés Bukarest. A gyászistentisztelet után diszgyűlést tartottak, amelyek szónokai a nap fontosságát méltatták. Haret vallás- és közoktatásügyi miniszter is beszélt. Majd a tanuló diszfelvonulása és csapat szemle következett. Ehez csatlakozott a történelmi diszfelvonulás, a mely Nagy Istvánnak székhelyére, Sucavára való bevonulását ábrázolta. A menet, amelynek résztvevői az István idejébeli viseletek, fegyvereket és szerszámokat mutatták be, érdekes képet nyújtott. A Szinajában időző királyt Ferdinánd trónörökös és Károly herceg képviselte. A minisztérium, az állami méltóságok viselői, a tábornoki és főtisztikar is megjelent az ünnepség megtekintésére.

Kölcsön Chinának.

London, jul. 16. Ma tették közzé az új császári kínai kölcsön tervezetét, melyből kiténik, hogy csak a 2.250,4000 font sterlinges kölcsön még ki nem bocsátott 1,500,000 font sterlinges részéről van szó, mely a nevezett kölcsönből 750,000 font sterling már előbb a piacra bocsátatván, visszamaradt.

A tuniszi bej Párisban.

Páris, július 16. A tuniszi bej ma a lakosság lelkes tüntetése között utazott vissza Tuniszba.

A Balkánról.

Konstantinápoly, július 16. A kumanovi vasuti merényletről szóló jelentések tévesek. Csak két vasuti merénylet volt és pedig a

Dedeagacs közelében levő Badonánál s a szaloniki mellett fekvő Amatovánál.

Konstantinápoly, jul. 16. A macedonia helyzetéről hirt adó sötét színezett újsághírek alaptalanok, bár az utolsó vasuti merényletek a bizottságok fokozott tevékenysége, valamint a kisebb bandák felbukkanása, a reformmunka érdekére nézve és a macedon lakosságra sajnálatosak, mert ezek és a porta szükséges intézkedései a reformok keresztülvitelét az egyes területeken megakaszthatják. Az általános helyzet egyáltalán nem romlott, hanem épp ellenkezőleg, a reformakció következtében lassan javul. Az összes diplomaták helyeslik, hogy a porta erőiesen intézkedik a bizottsági szélső elemekkel szemben. Ez intézkedéseknek, tekintettel a komiték gyűlésére és Bulgária magatartására van kilátásuk eredményre.

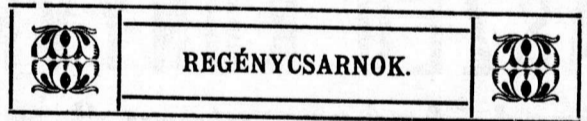
Konstantinápoly, jul. 16. Drinápolyi, úszkóbi és egyéb helyekről érkezett jelentések szerint folyton és fokozatosan bocsátják el a redifzázslóaljakat. Eddig mint egy husz zászlóaljat bocsátottak haza. A bolgár határvidékről elbocsátott redifzázslóaljakat nizam-zászlóaljakkal pótolják. Hír szerint könnyű bandacsatározásra alkalmas vadászzászlóaljak létesítése van tervbevéve.

Konstantinápoly, július 16. Azt híresztelik, hogy a Badona mellett előfordult vasuti merénylet egy redifzázslóaljak volt szánva, mely egy nappal ezelőtt ment az illető vonalon.

Konstantinápoly, július 16. Török adatok szerint 7-én egy 25 tagu szerb banda Musi kapitány vezetése alatt jól felfegyverezve és robbantó szerekkel ellátva, átlépett a határon és átment az úszkóbi vilajetben lévő Komanovón.

Konstantinápoly, július 16. Tévesek azok a híresztelések, amelyek a külügyminiszternek az entente hatalmak nagyköveteivel tegnapelőtt folytatott tárgyalásának czéjáról szólnak.

Az összejövetel a macedoniai helyzet és a reformakció megbeszélésére szolgál, amikor is a nagykövetek, mint mindig, sürgették a reformokat és azoknak alapos végrehajtását, hogy a helyzet ne romoljék és ne keletkezzenek továbbképző reformkövetelések.

A brixtoni rejtély.

— Bűnügyi regény. —
Írta: A. C. D. (Angolból.)

Holmes felkaczagott s oda adta névjegyét a rendőrnek, mondván:

— Nehogy letartóztasson a gyilkosság vádja miatt! . . . En is a vizslák egyike vagyok és nem a farkas; akár mr Gregson, akár mr Lestrade jót áll értem . . . Nos, beszéljen tovább! Mit csinált aztán?

Rance ismét leült, de látszott rajta, hogy épen nincs megnyugodva. Habozva folytatta:

— Ki jöttem a házból az utcára, belefujtam a sipomba s erre odajött Murcher, majd később még két rendőr.

— Akkor is néptelen volt az utca?

— Bizony az, hacsak . . .

— Nos, hacsak? — kiáltott közbe Holmes hevesen.

— Hát kérem, — folytatta Rance, — én bizony már sok részeg embert láttam világéletem, de olyan tökrészeget, mint akkor éjszaka, bizony talán még egyet sem . . . Mikor kijöttem a házból, neki volt támaszkodva a rácsnak és torka szakadtából ordított, mint a koldus a bucsuban . . . Azt üvöltötte, hogy: — »Mégfujják a trombitát, el kell masirozni!« . . . de ugy odáig volt, hogy igazán nem birt a lábán állni.

— Miféle ember volt? — kérdezte Sherlock Holmes nyersen.

A rendőrt mintha bosszantotta volna ez a kitérés; vállat fonva, bosszusan felelte:

— Közönséges részeg ember, aminő ezer is akad minden éjszaka; — csakhogy ez jobban ordított, mint a többiek szoktak . . . Ha nem lett volna egyéb dolgunk, bizony be is kísértük volna . . .

— Nem nézte meg az arcát, a ruháját? — vágoit közbe Holmes türelmetlenül.

— Meg kellett nézennem, mivel én állítottam talpra és ebben Murcher is segített . . . Hosszu, szálas ficzkó volt, az arcza vörös, nagy sál volt a nyaka körül, mely az állát is eltakarta . . .

— Ez azt! — kiáltott föl Holmes. — Es hová lett az az ember?

— Sokkal több dolgunk volt, semhogy vele is törődhetünk volna! — felelte a rendőr kikelve, bosszusan. — Bizonyosan haza talált a bitang nélkülünk is!

— Milyen ruhában volt?

— Barna festő-kabátot láttam rajta.

— Volt nála ostor?

— Ostor? . . . az nem volt.

— Akkor a kocsiban hagyta, — dünnyögte Holmes halkán. — Nem látott vagy hallott egy kocsit az utcán?

— Nem.

— Nos, itt van ez a fél sovereign — mondta Holmes fölállva és a kalapját véve. — Főlek, Rance, hogy ön nem sokra viszi a rendőrségben. Egyébre is használhatná a fejét, nem csupán arra, hogy a csákóját rátegye . . . A múlt éjszaka egy csapásra őrmester lehetett volna. Az a részeg ember, aki már a markában volt önnek, az egyetlen ember, aki tudja ennek a rejtélynek a titkát; s épen ő az, akit keresünk . . . De most már ne is beszéljünk erről: mondom, hogy így van s nekem elhitheti . . . Gyertünk, Watson.

Visszamentünk a kocsihoz, ott hagyván a félig hitetlen, félig megdöbben embert a küszöbön.

— Ostoba számár! — dörmögte Holmes keserűen, mialatt haza hajtottunk. — Elgondolom, hogy markában tartotta a jó szerencsét és elszalasztotta! . . .

— En azonban még most se sokat tudok, — feleltem tündödvé. — Igaz, hogy ennek a részeg embernek a leírása egyezik avval, amint ön adott az állítólagos gyilkosról; de hát miért jött volna vissza a házba, miután egyszer már elment? . . . Ez nem szokásuk a gyilkosoknak! (Folyt. köv.)

Határidők.

	Budapest, jul. 16.
Buzaáprilisra	7.88
Buza október	7.88
Tengeri	6.26
Rozs okt.	8.6
Zab apr.	5.90
Káposzta, repce, aug.	11.900

Értéktőzsde.

	Budapest, jul. 16.
Osztrák hitel	685.50
Magyar hitel	749.50
Allmvasut	694.—
Rimamurányi	488.—
Magyar jelzalog	585.25
Salgótarjáni	—
Wagon-kölcsön	—

Hivatalos árfolyamok.

budapesti áru- és értéktőzsdén 1904. jul. 16-én.

Magyar aranyjárdék 4	118.50
Magyar koronajárdék	97.15
Magyar vasuti kölcsön aranyban 4	89
Magyar vasuti kölcsön ezüstben 2 1/2%	—
Magyar keleti vasuti államkötvény 1876-ból	—
Magyar földtehermentesítési kötvény 4%	98
Italméresi jog megváltási kötvény	98.50
Horvát s zlavon földtehermentési kövénny	1.07
Magyar nyereséj-sorsjegy-kölcsön	4.62
Tiszszabályozás és szegedi sorsjegyek-kölcsön	98.75
Osztrák járadék papirban	99.75
Osztrák járadék aranyban	118.50
Osztrák korona járadék	99
Osztrák államsorsjegyek	1.52
Osztrák magyarban részvény	16.15
Magyar hitelbankrészvény	769.50
Osztrák hitelintézet részvény	640.50
Osztrák hitelintézet részvény	639.50

Párisi vista	19.01
29 frakos arany (Napoleon'dor)	117.80
Németbirodalmi márka	289.45
Londoni vista	95.52
20 márkás arany	28.44

A szerkesztésért felelős:

Dr. VUCSKICS GYULA.**„Férjem uram sem ellenzik“**

Dávid Gyula, eszéki gyógyszerész, szepítőszereit használja. Szepítő és más arczfoltok ellen Eszéki pomádéja ára 70 f, K. 1.20, 2.20, makacs arczfoltoknál az erősebb hatású Pompadour-pasztát használja K. 3 és 5. Arczcsufló fekete pont alakú miteszszerek egyedüli mullasztója a juvenil, ára K. 1 és 2. Bármelyik szerem használata előtt csakis Detergen különös porzsappannal kell mosdani K. 1, 2, 3. Örömet szerzek szinte ifjító hajfestéssel az őszülőknek, próbavég K. 2, 4 és 8.

ANTEGRIN. Háziállatok óv- és gyógypora. Minden gondolkodás és kérdésökös nélkül, hogy mi volna jó, csakis Antegrin kell, a mint bágyadtak, mindjárt beadni. Egyszeri adag alig kerül 3 krajczárba, melylyel nagy hárt elhárítanak azok, a kik óvszerképen és étvágygerjesztől hébe-korba adva bizaláskor is mindig már előre megrendelik, pel daut 100 darab sertés közt a dögöt megszüntetni 10—15—20 kilogramm szükséges. Egy tehercs ára K. 2, mely elég 2 stüldő megmenlítésére. Egy kilogramm ára K. 4. Két és fél kilogrammot tíz sertésre oszrogolással K. 10.32 f-ért már bérmentve is küldöm. Öt kilogram 20 K. helyett K. 19; de 10 kilogram csak K. 34. Kaphatók posta v. vasúton utánvétellel küldve, csakis Dr. Dávid Viktor.

Törv. védve.
Gyógyszerész-tudor, a m. kir. természettudományi társulat rendes tanja.
Szent István király gyógyszer-tárában, ESZÉK, Jászó.

Hirdetmény.

A „Nagyváradai Hitelbank Részvénytársaság“
(Kossuth Lajos-utca 10. sz.)
elfogad betéteket könyvecskére és folyó számlára:

6 hóig elhelyezett összeg után **5%-os** kamatot fizet.

Előnyös feltételek mellett leszámított váltókat.

Jelzálogokra kölcsönöket nyújt.

Értékpapírok, ékszerek és terményekre előleget ad.

Nagyvárad, 1904. május hó.

682

AZ igazgatóság.**Schicht-szappan**

„szarvas“ vagy „kulcs“

Jegygyel

legjobb, legkládósabb s ennélfogva legolcsóbb szappan. — Minden káros alkatrészekről mentes.

Mindenütt kapható!

!! Bevásárlásnál különösen arra ügyeljünk, hogy minden darab szappan a „Schicht“ névvel és a fenti védjegyek egyikével legyen ellátva. !!

Hirdetések felvételnek a kiadóhivatalban.

SZENT LÁSZLÓ KÖNYVNYOMDA

Nagyvárad, Apáczka-utca 3. szám

Művek

folyóiratok, hírlapok,
vonalzatok,
gazdasági nyomtatványok,
egyházi, községi
és egyéb
hivatalos nyomtatványok,
körlevelek,
levélborítékok.

Elvállal és készít:

izléses kivitelben
mindennemű

nyomdai munkákat

jutányos árak mellett.

Vidéki rendelések gyorsan és pontosan eszközöltetnek.

Levélfejek,

számlák, falragaszok,
báli meghívók,
tánczrendek, étlapok,
naptárak,
palaczkfeliratok,
névjegyek,

gyászlapok
stb. a nyomdai szakba
vágó nyomtatványok
készítése.

A lat. és gör. szert. kath. egyházmegyei nyomtatványok
raktára.

Hirdetések felvételnek a kiadóhivatalban.

A Budapesten székelő

Hazai Leszámitoló- és Takarékszövetkezet

előnyös feltételek mellett folyósít 1/4 évenként, 2 1/2, vagy 5 év alatt, avagy 60 és 120 havi részletekben törleszhető annuitásos

Személyhitelt

állami, közigazgatási és magánhivatalnokoknak valamint katonatiszteknek, kereskedőknek és iparosoknak; továbbá

Tárczahitelkölcsönöket

nyújt kereskedőknek; ugyszintén

Jelzáloghitelkölcsönöket

10 évtől 65 évig terjedhető visszafizetésre bármely összeg erejéig engedélyez egy elsőrangú hazai pénzintézet útján a legkedvezőbb feltételek mellett.

Bővebb felvilágosítással készséggel szolgál és az érdeklődőket személyesen is felkeresi nagyváradi, vezérképviselőnk Horváth Sándor Iroda: Szent János-utca 10. Városi és megyei telefon: 376. sz. 772.

A székelőföldi ásványvizek páratlanja

„Répáti“

a legjelesebb égvényes gyógy-savanyúvíz mely kiválóan szerencsés vegyi összetétele, rendkívül dús, főleg kötött szén-sav-tartalma és kellemes íz folytán ritkítja páráját a kontinensen.

Elsőrangú gyógyital emé szívesi-zeleti nehéz egységeknél, vese-, gyomor- és bajokban, gyuladással, hólyag-, köszvényes bántalmak és vérszegénység ellen stb

Főúri kedvencz ital,

határozottan a legkedvesebb pezsgőborvíz,

Mint a belső szervek betegségei ellen legkellemesebb és leghatásosabb s egyszersmind legolcsóbb gyógyító szert, úgy is, mint páratlan élvezeti italt, a „Répáti ásványvíz“-et minden czéltudatos, elfogulatlan ivónak rendszeres használatra lelkiismerettel ajánljuk.

A „Répáti víz“ minden jobb fűszerkereskedésben és vendéglőben kapható.

„JEGENYE“

gyönyörű fekvésű gyógyfürdő.

(1600 méter magasan.)

Ánffy-Hunyad és Kolozsvár közt.

Vásártelki vasas Moor-fürdők.

11° Lobogó-fürdők.

Igazgató orvos:

Dr. Kazay Kálmán.

J a v a l v a:

kezdődő tüdőbajosoknak, scrofulózikusoknak, angolkórosoknak csusz, vérszegénység, idegesség ellen.

Prospectust küld

751

a kezelőség.

Hirdetések

jutányos áron

felvétetnek a

„Tiszántúl“

kiadóhivatalában.

MIT IGYUNK?

hogyan egészségünket megőrizzük, mert csakis a természetes szénsavas ásványvíz erre a legbiztosabb óvószer. Elsősorban a mohai

ÁGNES

forrás mint természetes szénsavdús ásványvíz, föltétlenül tiszta, kellemes és olcsó savanyúvíz; dús szénsavtartalmánál fogva nemcsak biztos óvszer fertőző elemek ellen, hanem a benne foglalt gyógyosknál fogva kitűnő szere a legkülönbözőbb gyomor, lég- és húgyzervi betegségeknek. Azért tehát

Használjuk a mohai Ágnesforrást, ha gyomor-, bél és légcsőhuruttól szabadulni akarunk.

Dr. Kéty.

Használjuk a mohai Ágnesforrást, ha a vesebajt gyógyítani akarjuk.

Dr. Kövér.

Használjuk a mohai Ágnesforrást, ha étvágyhiány és emésztési zavarok állanak be

Dr. Gebhardt.

Használjuk a mohai Ágnesforrást, ha májbajoktól és sárgaságtól szabadulni akarunk.

Dr. Glaser.

Háztartások számára másfél literesnél valamivel nagyobb üvegekben minden kétes értékű merterésesen szénsavval telített víznél, sőt a szódavíznél is olcsóbban adja, hogy az Ágnesforrás vizét a legszegényebb ember is könnyen megszerezhesse. Árlapot s prospectust kívánatra bérmentve küld a mohai Ágnesforrás kezelősége Mohán. Fejérmegyé.

Kedvelt borvíz.

Kedvelt borvíz.

Főraktár Nagyvárad és környékére JANKY ANTAL utóda KISS KÁROLY urnál.

Brébi „Olga“-gyógyforrás.

Hazánk legjelesebb természetes gyógy kénes-sós-ásványvize.

Gyógycélokra használva megbecsülhetetlen u. m: gyomorbajoknál, aranyeres bántalmaknál, máj- és méh-bajoknál, czuznál, köszvénynél, csont-hártya- és csontbántalmaknál, nemi gyengeségnél s valamennyi nemi-bajoknál a leggyorsabb gyógyulást eredményezi.

Borral vegyítve a legkellemesebb és legelvezetesebb üdítő ital, kapható minden jobb fűszer kereskedésben és valamennyi előkelőbb vendéglőben.

Főraktár: FRIEDL és JÖRÖS cégnél Szt.-László-tér.

Kapható: Hajnal Ferencz Fő-utca és Petrovay Sándor Sztaroveszky-utcai fűszerkereskedésében. Vendéglőkben: Szauer és Dolgos „BAZAR“-ban, Schüch József „SZÉCHÉNYI“-ban, Czegléd Sándor Teleky-utca, Karger Sándor „HEGYALJAI“-ban, Leitner Ferencz „KÉKMACSKA“-ban, Fülöp Katalin „KISPIPA“, Karner Gyula „RIMANÓCZY“-ban, Szabó Gyula Körös-utca és Kecskeméty István Lukács-György-utca.

Gazdasági cikkek u. m:

új zsákok és vízhatlan ponyvák

kölcsönre és eladásra,

786

kenderkötelek, mely cikkek saját gyáramban a legjobb minőségű

anyagból készítettnek, s bármely nagy mennyiségű rendelés is pár óra alatt készíthető, továbbá gazdasági gépszirok,

olajok, kenőcsök, gépsziják ár tekintetében a legolcsóbban szerezhetők be

Helfy József Biharvármegye legrégebbi zsák- és ponyvakölcsönző-intézetében

Nagyvárad, Zöldfa-utca.

U Z L E T - Á T H E L Y E Z É S !

HOFFER BERTALAN

paplangyártási telepét Fő-utca, Bazár-épületből

Szilágyi Dezső u. dr. Adorján-ház

szouterrain helyiségébe helyezte át, miről a nagyérdemű vevőközönseget értesíti és további szives látogatását kéri.

Kész paplanok dús választékban.

Ugyanott varróleányok folytonosan felvétetnek.

686.

Szabott, olcsó ár!

Szolid és pontos kiszolgálás!

Uj üzlet!

Van szerencsém a t. közönse b. tudomására adni, hogy helyben Zöldfa-utcán, Heiman Lipót és Társa céggel szemben a mai kor igényeinek teljesen megfelelő rőfös és divat-áru üzletet nyitottam s mint fiatal kezdő kereskedő, ki 12 év óta helybeli legelőkelőbb üzletekben elsajátítottam a t. hölgyközönse jó ízléseit, be akarom bizonyítani, hogy

Uj üzlet!

Zöldfa-utcán csak **Kertész Sándornál**

746

rendkívül kedvező alkalmat felhasználni, mert ily szép és olcsó soha nem volt és nem is lesz. Például:

Legjobb mosó kartonok — — — — 12 kr.

Legfinomabb selyem batiszt — — — — 25 >

Pongais francia batiszt, arabesk mintákkal 38 >

Rabkötött férfi és női harisnyák, zsebkendők, fejkendők, rendkívül olcsók, ágy garnitúrák, függönyök, paplanok és más százféle cikkek leirhatatlan olcsók, **d e c s a k**

lehet a legdivatosabb árukat oly olcsóért beszerezni, hogy bámulatos lesz egész Nagyvárad és Biharmegye vevőközönsege előtt. Mindenkinek saját érdeke ezen

sz. Koromfekete Lüsster — — 98 kr. | 120 cm. sz. Tennis Lüsster minden szín — 58 kr

mintás legf. kelme 89 > | 95 > | Legfinomabb francia Delén 48 >

Sottis legújabb — — — — 89 > | Fekete selyem napernyők 98 kr., legfin. 1 frt. 35 >

Kertész Sándor

uj rőfös- és divatruházában, Zöldfa-u. (Heiman-céggel szemben.)

Uj üzlet!

Szabott, olcsó ár!

Előre haladt idény miatt

az összes nyári szép válogatott rőfös és női divat-árukat nagyon olcsón elárusítjuk.

M a r a d é k o k :

500 méter maradék voil finom . . 19 kr. | 500 méter maradék áttört batiszt 13 kr.
500 méter maradék francia batiszt 21 kr. | 500 méter maradék atlasz szaten 22 kr.
500 méter maradék ruha vászon 25 kr. | 5000 méter maradék hazai delin 28 kr.
5000 méter maradék francia delin 37 kr.

Csipke maradékok 1 kr.-től feljebb.

Kovács L. és Társánál

Nagyvárad, Zöldfa-utca elején.

Uj áruházunk Zöldfa-utca elején.

Uj áruházunk Zöldfa-utca elején.

598

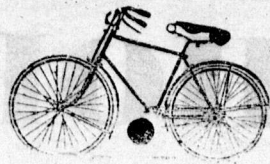

KALENDA JÁNOS

varrógép- és kerékpár-raktára

Nagyváradon, Szent László-tér,

holdas templom mellett.

A legújabb Puch és Helical kerékpárok

és kerékpár alkatrészek megérkeztek.

Kerékpárok és varrógépek javítása jutányosan // Mindennemű varrógépek és varrógép alkatrészek eszközöltetik. nagy raktára.

U I ! S z e n z á c z i ó s ! U I !

KARDOS LIPÓT

szerencsebazárja Nagyvárad, Szt.-László-tér 1. sz.

T. helybeli és fürdő közönség figyelmébe!

Van szerencsém a t. fürdő közönség szives tudomására hozni, Nagyváradon Szt. László-téren egy a mai kor igényeinek megfelelő

S z e r e n c s e B a z á r t

rendeztem be, hol óriási raktárt tartok: *játék-, díszmü-, ajándék-tárgyak, mindenféle szobadiszek-, női- és férfi fehérneműek, újszülött gyermekeknek kelengyék, nyakkendők, sétabotok, nap- és esőernyők, férfi torna övek és ingek, úszónadrágok, torna és komót cipők, női és férfi harisnyák, továbbá férfi és gyermek sapkák, fürdő kalapok, nagy raktár: Solingeni zsebkések, Tajték áruk, szivar és pénztárcák nagy választéka, férfi szalmakalapok, mosó kötények, dísz és fekete női kötények, utazó táskák, gummi különlegességek, pipere cikkek. És baba javítást elvállalok.*

A midőn a legfigyelmesebb kiszolgálásról, szolid olcsó árakról előre is biztosítom, becses látogatását kérve vagyok

kiváló tisztelettel

Kardos Lipót, szerencse bazárja
Szent.-László-tér, (Kiss Károly mellett.)

Gyermekek fekvő- és ülőkocsik. Utazó kosarak és láda kofferek.

KECSKEMÉTY ISTVÁN

ÉTTERME és SÖRCSARNOKA Nagyváradon, Lukács György-(Kőfaragó)-utca sarkán.

Kitünő teke-pálya!

Van szerencsém a n. é. közönség és igen tisztelt vendégeim becses tudomására hozni, hogy *teljesen újonnan átalakított és jól gondozott* minden kívánalmat kielégítő

teke-pályámat már megnyitottam

s azt a szórakozni vágyó közönség szives rendelkezésére bocsátottam.

Továbbá ajánlom **magyaros konyhám, tisztán kezelt boraim** jutányos ár és pontos kiszolgálás mellett.

A n. é. közönség szives pártfogását kérve, vagyok

teljes tisztelettel

KECSKEMÉTY ISTVÁN, vendéglős

748

Kerthelyiség megnyitás!

Tisztelettel hozom tudomására a m. t. közönségnek, hogy *nyári kerthelyiségemet ápr. hó 8-án azaz vasárnap* egyik helybeli kitünő cigányzenekar közreműködése mellett ünnepélyesen *megnyitottam.*

Kitünő magyaros étek, frissen csapolt márcziusi SÖR, valamint saját termésű, tisztán kezelt **HEGYI BOROK** felszolgálásáról gondoskodva van.

Előzékeny kiszolgálás!

Polgári árak!

Társas ebédek, vacsorák vagy lakomák étlap szerint vagy megállapított árak mellett elfogadtatnak. — **ABONENSEK** részére mérsékelt árszámítás.

Egyben van szerencsém a vidéki utazó közönség szives figyelmébe ajánlani újonnan berendezett **VENDÉGSZOBÁIMAT,** melyek tisztántartására különös gondot fordítok, valamint **SZÁLLÓHELY** is jutányos ár mellett szives rendelkezésre áll.